

HET KIKKERTJE

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

LENTE 2025

Jaargang 45 - nummer 3 - maart, april, mei 2024-2025

Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw. Afgiftekantoor Gent x - P 308588
ISSN 0772-7895 - V.U.: Marie Decreton, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

JNM

Een jeugdbeweging
voor en door jongeren
Spel en plezier
Wild van natuur
Wild voor milieu
Uit verwondering en bezorgdheid
Open voor iedereen
Ongebonden
En een beetje tegendraads

LID WORDEN EN BLIJVEN

We vinden het belangrijk dat iedereen met interesse voor natuur en milieu bij JNM terecht kan. Daarom kan je kiezen uit drie verschillende lidgeldtarieven. Het standaardtarief is 26 euro. Als je JNM wat meer wil steunen, kan je kiezen voor het verhoogd tarief van 32,5 euro. Als je het financieel moeilijker hebt, dan kies je het verlaagd tarief van 5 euro.

Voor steunleden is het standaardtarief 30 euro. Er is ook een verlaagd tarief van 24 euro (je krijgt dan ook een abonnement op de Euglena)

Instellingen, bibliotheken, scholen... kunnen lid worden voor 40 euro (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikkertje)

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 35 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van je afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 150 vrijwilligers die zich in tien werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door acht personeelsleden op het nationaal secretariaat in Gent.

Heb je een administratieve vraag, mail naar: info@jnm.be, of bel 09 223 47 81

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Inhoud: Leyla Rebahi, Febe Sioen, Ninke Fant, Elewout Acke, Felix Van den Broucke, Ides Temmerman, Zana Van Dijk, Anna Cluckers, Marit Liekens, het kampenteam, Marie Decreton, Wout Van Impe

Layout: Wout Van Impe

Eindredactie: Anna Cluckers

JNM VZW

Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

ON: 0413892466

RPR, gerechtelijk arrondissement Gent

**Vlaamse
overheid**

VOORWOORD

Hallo allerliefste, dapperste en avontuurlijkste piepers!

De lente komt eraan en dat betekent maar één ding: het is tijd om de wereld opnieuw te ontdekken – dit keer als echte lentereizigers! Geen sneeuwballen meer, maar bloemenvelden, fluitende vogels en de frisse geur van nieuw avontuur. Klinkt dat niet fantastisch?

Stel je voor: de eerste warme zonnestralen op je gezicht, het zachte gras onder je voeten en overal om je heen natuur die ontwaakt uit haar winterslaap. De bomen krijgen weer blaadjes, bloemen steken hun kopjes omhoog, en wie weet spot je wel een konijntje of een nieuwsgierig eekhoorntje!

Maar hé, een goede ontdekkingsreiziger gaat nooit onvoorbereid op pad. Dus pak je avontuurlijke lentekit erbij: een vrolijke regenjas (want ja, april doet wat 'ie wil), stevige schoenen om door de plassen te stampen en natuurlijk een zonnebril – want je moet er ook een beetje cool uitzien, toch? En vergeet niet: een picknickmand vol lekkers is onmisbaar voor een middag vol ontdekkingen. Denk aan boterhammen, appels en misschien een paar chocolade-eitjes... voor de energie natuurlijk.

De lente is hét moment om op zoek te gaan naar verborgen schatten: misschien een veld vol wilde bloemen, een geheime plek in het bos of de mooiste stenen langs het water. En als de avond valt, kunnen we ons avontuur gewoon voortzetten! Want met een kampvuur, een goed verhaal uit het Kikkertje en een sterrenhemel boven ons hoofd is elke dag een feest.

Dus, trommel je team bij elkaar, pak je rugzak in en laten we samen de lente vieren als ontdekkingsreizigers! Wie weet ontdekken we wel een regenboog die eindigt bij een verborgen schat... of maken we een reuzekunstwerk met takken en bloemen. Alles kan in de lente!

Wij hebben er alvast keiveel zin in! En onthoud: echte ontdekkingsreizigers genieten van elk moment én van een extra grote portie aardbeien op hun pannenkoeken!

Veel avontuurlijke groetjes,
Leyla Rehabi
Voorzitter van de Piepploeg

Geschreven door:
Leyla Rehabi

INHOUDSTAFEL

ZOMERKAMPEN
BL. 6

**VOOR HET EERST
OP KAMP**
BL. 9

**BOMEN EN HUN
GEHEIMEN**
BL. 10

BWG-KRUISWOORDRAADSEL!
BL. 1

VLEERMUIZEN

BL. 18

PADDENOVERZET

BL. 20

FLORA? WIE IS DAT?

BL. 21

ZOEK DE VERSCHILLEN

BL. 23

PIEPERPOST?

BL. 24

ZOMERKAMPEN

Wat is er leuker dan een zomer vol JNM-kampen? Niets!
Schrijf je snel in voor onze supertoffe zomerkampen via www.jnm.be

Tot de maan en terug!

03/07/2025 - 09/07/2025

Viroinval

Vegetarisch

Opengesteld afdelingskamp
JNM Land van Aalst

Welkom, welkom, mijn liefste kindertjes. Stap binnen in mijn wonderlijke wereld van geuren, kleuren en visioenen. In de tent hiernaast vind je astronoom Copernicus, die kan jou verbazen met zijn waarachtige wetenschap. Hij schetst een beeld van onze aarde, zon, maan en planeten. Hier houden we ons ook bezig met deze zaken, maar toch ook helemaal niet. Ik leg de kaarten en ik vertel over jouw toekomst en de zin van jouw bestaan. Mijn kind, aangezien je net mijn kraampje binnenstapte, heb ook jij een zoekende ziel. De stap naar astrologie is snel gezet, maar wees voorzichtig voor bovenaardse krachten. Onze karavaan reist verder, maar geen paniek, we zijn snel terug. Ga deze zomer mee met ons op kamp en kom alles te weten over de aardse, maar vooral hemelse zaken. Tot later, ik heb je al gezien...

© Marit Liekens

Wegwijs in het Patattenparadijs

03/07/2025 - 08/07/2025

Moerbeke

Veganistisch of vegetarisch

Nationaal kamp

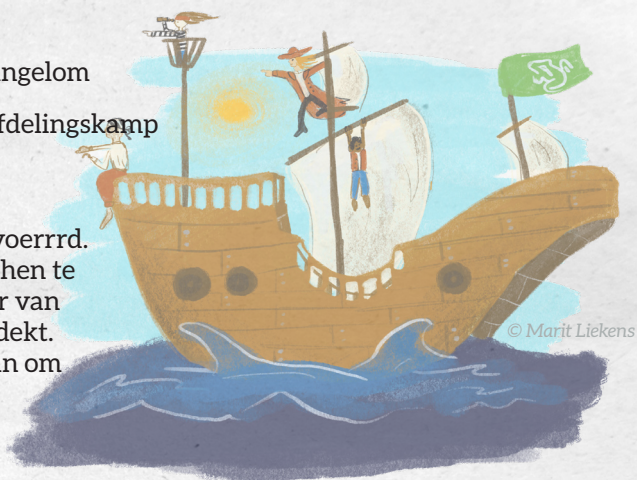
Het begon allemaal met... een aardappel! Het Patattenparadijs is een mysterieuze plek waar je alles kunt leren over de aardappel in al zijn heerlijke vormen en smaken: van knapperige frietjes en romige puree, tot verrassende gerechten met zoete aardappel en nog zoveel meer! Maar deze magische plek is nog nooit eerder ontdekt. Het pad ernaartoe zit vol raadsels, uitdagende proeven en verrassende ontdekkingen. Alleen de dapperste avonturiers, met een hart voor natuur en een onvoorwaardelijke liefde voor aardappelen, zullen erin slagen om het WARE GEHEIM van Patattenparadijs te ontrafelen. Ben jij klaar voor een kamp vol avontuur, plezier en... aardappelen? Trek je stevige stapschoenen aan en ga met ons op ontdekkingsreis naar het Patattenparadijs!

Piep Piraat plant en plukt

 05/08/2025 - 10/08/2025 Gingelom

 Veganistisch Opengesteld afdelingskamp JNM Leuven

XI-I-MMXXV: Ahoy piep-arrs,
Andere zeerov-arrs hebben onze ini's ontvoerrd.
Ik heb al een paarr mannen gestuurd om hen te
bevrijden, maar ze zijn nog zeemijlen verr van
hier. We hadden net een oude kaarrt ontdekt.
Willen jullie in hun plaats met mij meegaan om
nieuwe horizons te ontdekken?
Piep Piraat

Eendagsvliegen gezocht

 13/07/2025 - 18/07/2025 Kasterlee

 Veganistisch Opengesteld afdelingskamp JNM Klein-Brabant

Laat ik me even voorstellen: Hallo, ik ben professor Haft en ik ben een erkend professor in het onderzoek naar eendagsvliegen. Onlangs ben ik begonnen met een nieuw onderzoek. Daarvoor ben ik op zoek naar gezonde, sterke eendagsvliegen die mij willen helpen. Ik kan nog niet te veel verklappen, maar je kunt me zeker vertrouwen dat alles veilig verloopt. Als vergoeding ontvangen jullie lekker eten en een slaapplek voor de duur van het experiment, er is zelfs een sanitair blok voorzien voor jullie. We beloven jullie te verzorgen en goed te behandelen. Ben je geïnteresseerd? Twijfel dan niet om je in te schrijven en kom naar de Hoge Rielen in Kasterlee. Het experiment vindt plaats van 13 juli tot en met 18 juli.

Mosmonsters en Kastanjeknokkers

 05/08/2025 - 11/08/2025 Diksmuide

 Veganistisch Nationaal kamp

Beste bosbeesten

Kijk: daar zijn de Kastajeknokkers, koprollend komen ze krachtig aan. Met hun koele koffer vol kampgerief. Klaar voor een week vol kampenbouwen, klauteren en kubben. Maar wie zijn dat daar? De Mosmonsters. Met een mooie mars, marcheren ze richting mij. De minimonstertjes maken zich een weg uit de moerassen. Klaar voor meer megagrote moddergevechten en moerasmissies. Lopend leren ze elkaar kennen. De Kastanjeknokkers kijken met een loepotje naar de Mosmonsters. En omgekeerd gluren de Mosmonsters benieuwd door hun verrekijkers. Kom mee kennismaken met meer krioelende mormels. En help ons muziek maken rond een knisperend kampvuur.

Het beestige gelukskwartet

Geschreven door: **Febe Sioen**

19/07/2025 - 25/07/2025

Vorselaar

Veganistisch

Nationaal kamp

Vier dikke vrienden, een kikker, een luiaard, een laplanduil en een kameleon, woonden samen in een boomhut. Die boomhut stond in een supermooi bos. In dat bos leefden nog veel andere dieren waar ze goed mee bevriend waren. Elke dag dat de vier vrienden samen waren, amuseerden ze zich zo hard! Ze gingen op lange wandelingen, praatten uren aan een stuk, speelden spelletjes ... Nooit verveelden ze zich, want elke dag stond er weer een nieuw avontuur voor hun klaar in het grote bos.

Maar toen gebeurde er iets verschrikkelijks. Op een dag was het heel hard aan het stormen. De vier vrienden waren bang, maar zaten gelukkig veilig in hun boomhut. Toen sloeg de bliksem in, in een boom die heel dicht bij hun boom stond. Door de bliksem ontstond er een brand in het bos. Ze klommen vlug uit hun boomhut en gingen naar hun schuilholletje onder de grond. Daar bleven ze tot ze zeker waren dat de brand over was. Toen ze weer boven gingen kijken, zagen ze dat het hele bos verwoest was door de brand. Er bleef niets meer over van hun boomhut. Al hun vriendjes waren gevlucht, dus ze waren helemaal alleen. Vanaf nu moesten ze voor altijd in hun holletje onder de grond wonen. Maar dat vonden ze helemaal niet leuk. Er was niets te beleven en ze zagen geen zonlicht of andere diertjes. De vier vrienden werden langzaamaan heel ongelukkig.

Dat konden ze niet laten gebeuren! De kikker kreeg als eerste een goed idee. Die had al veel gezien van de wereld voordat die de anderen leerde kennen. De kikker hield van avontuur en van verre reizen maken en dacht dat dat de vrienden vast wel weer gelukkig zou maken. Dus ze besloten om te vertrekken. De andere drie dieren waren nog niet overtuigd dat dat hen gelukkig zou maken, maar misschien kwamen ze wel andere dingen tegen die hen

VOOR HET EERST OP KAMP

Geschreven door: **Ninke Fant**

Voor het eerst op kamp? 🕒🏕️👟

Ik weet niet... Is zo'n kamp wel iets voor mij? 🤔

Twijfel je nog of je mee wil op kamp? 🤔 Misschien vraag je je af: Hoe werkt dat allemaal? Is de leiding wel leuk? Waar slapen we? Gaan mijn kampgenoten tof zijn? 🏕️

Ja, dat vraag ik me allemaal af! En... wat als ik niemand ken? 🤔

Een eerste keer op kamp is altijd een beetje spannend 😬💖. Misschien voel je kriebels in je buik 🦋, of zelfs een beetje zenuwen. Dat is helemaal normaal, maar geen zorgen! Op kamp beleef je de leukste avonturen 🎉. Denk aan spelen in het bos 🌳, nieuwe vrienden maken, samen lachen bij het kampvuur 🔥 en slapen in een tent onder de sterren 🏕️🌙✨.

Dat klinkt leuk! Maar wat doen we zoal overdag? 🤔

Elke dag zit vol verrassingen! 🎁 Overdag speel je toffe spelletjes 🎲🏃 en doe je mee aan natuur- en beheeractiviteiten 🌿🐿️. 's Avonds is er soms een speciale activiteit 🎭. De laatste avond is extra bijzonder: dan is het bonte avond 🎨🎵, een feest met grappige actjes 🎭 en liedjes 🎵, en daarna sluiten we af rond het kampvuur 🔥🌌.

En... wat als ik heimwee krijg? 🤔

Mis je thuis even? 🏠💭 Ook dat is helemaal normaal! Maar voor je het weet, ben je druk bezig met lachen 😂, spelen en nieuwe dingen ontdekken 🔍. En wist je dat je alle leuke momenten kunt bewaren in je beerput? 📖✍️ Dat is een boekje waarin je herinneringen, grappige verhalen en berichtjes van je kampvrienden kunt schrijven 💌. Zo neem je een stukje kamp mee naar huis! 🏠🐾

Leuk idee, zo'n beerput! En als ik meer wil weten...? 💡

Alle informatie over het kamp vind je in de Convo, een kampengids die je na je inschrijving ontvangt (via de post 📦 of digitaal 💻).

Oké, ik ben overtuigd! Wanneer vertrekken we? 🐾

Liefs, het Kampenteam 🌿🌱🔥

Heb je nog vragen of twijfels? Op de site vind je nog meer informatie. Of stuur gerust een mailtje naar kampen@jnm.be of naar de leiding van het kamp. Wij helpen je graag verder!

BOMEN EN HUN GEHEIMEN

Geschreven en
foto's door:
Elewout Acke

Je komt ze overal tegen. Bomen. Maar zeg je ook soms "hallo" tegen zo'n groot stuk levend hout? Of heb je al eens goed naar een boom gekeken? Door ernaar te kijken kun je niet alleen weten welke soort hij is, maar ook of hij ziek is, of hij het warm heeft en nog veel meer! Het leven van een boom lijkt meer op dat van ons dan je zou denken!

Laten we beginnen met de basis. Er bestaan verschillende soorten bomen. Je kunt ze opdelen in twee grote groepen: loofbomen en naaldbomen. De namen zeggen het zelf al: loofbomen hebben 'loof' (bladeren)* en naaldbomen hebben 'naalden'. Beide soorten gaan in winterslaap, want zonder zonlicht kunnen ze moeilijk leven. Loofbomen laten hun bladeren in de winter vallen (anders zorgen die enkel voor last), maar naalden blijven aan de bomen. Die zorgen voor minder hinder dan bladeren: zo laten ze iets gemakkelijker sneeuw door dan bladeren, zodat het gewicht van die sneeuw de boom niet onstabiel maakt. En de grootste reden is dat ze in het voorjaar niet wéér bladeren (of naalden) moeten aanmaken. Dan kunnen ze hun energie in iets anders steken, zoals groeien.

De delen van een bomenlichaam ...

Een boom bestaat, net als wij, uit allemaal lichaamsdelen. Wij hebben armen, benen, een hoofd enzovoort. Ook bomen zijn niet gewoon een stuk hout met wat bladeren. Integendeel! Bovenaan een boom bevindt zich de kruin, ook wel de kroon genoemd, met de blaadjes/naalden, twijgen en takken (én in de lente bloesems en vruchten). Dat gedeelte probeert altijd boven alle andere bomen uit te groeien, want elke boom wil met zijn blaadjes zoveel mogelijk zonlicht opvangen. Die blaadjes kunnen namelijk met zonlicht suiker produceren, die de boom gebruikt om te groeien, vruchten te maken of die hij opslaat. Een voordeel is dat de blaadjes CO₂ uit de lucht halen en weer zuurstof in de lucht verspreiden. Alle dieren, ook wij, hebben zuurstof nodig om te ademen. Dat komt ons dus goed van pas!

*Loof = gebladerde. Dus de groente witloof is eigenlijk gewoon 'witte bladeren'.

Stam

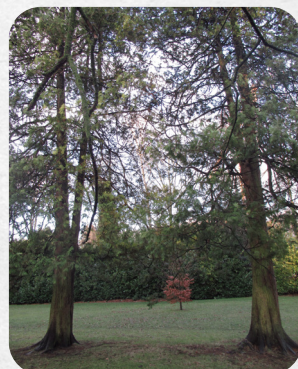
Wortels

Het verschil met een struik, is het feit dat de kruin bij een struik direct op de grond groeit en bij een boom groeit die hoog. Zo kan die gemakkelijker aan het zonlicht. Dat is ook de reden waarom je struiken vooral op weides vindt, waar weinig bomen staan. Die nemen namelijk al het zonlicht weg.

Een heel groot deel van een boom is de stam. Die zorgt voor de hoogte, maar ook voor alle toevoer en afvoer van voedingsstoffen in zijn lichaam. De stam bestaat uit kernhout, een bast en als buitenste deel schors. Als je héél grondig zou kijken, kun je het in nog veel kleinere lagen opdelen, maar dit zijn de belangrijkste. Het buitenste deel van de schors is gevoelloos, maar noodzakelijk voor de gezondheid van de boom. Daar vertel ik straks meer over.

... met de mond onder de grond

Helemaal onderaan kruipen wortels. Het hele wortelstel van een boom is soms twee keer zo groot als de kroon! De wortels dienen voor de stevigheid: als er een rukwind is, moet de boom zich kunnen vasthouden aan de grond om niet om te vallen. Ook zorgen wortels voor communicatie met andere bomen en de toevoer van voedingsstoffen, vooral water. Dat halen ze uit de bodem en sturen dan omhoog, tot bij de blaadjes. Maar als je weet dat de wortels van een boom groter zijn dan de takken, weet je ook dat bomen in de bebouwde wereld veel te weinig plaats krijgen, met al die gebouwen en straten. Er wordt vaak een weg (met asfalt) over hun wortels gelegd, waar auto's op mogen rijden. Dat doet geen deugd!

Soortgenoten, verbonden door de wortels

Woud Wijde Web

Je kent het wel, het wereldwijde web (het www), waar we alles kunnen opzoeken. Het internet. Ook bomen hebben zo'n netwerk. Dat werkt niet op computers, maar ... onder de grond. Daarin spelen de wortels weer een belangrijke rol. Ook paddenstoelen hebben daarbij veel te zeggen. Het is te zeggen: hun ondergrondse schimmeldraden. Bomen sturen via hun wortels signalen door. Oftewel vangen wortels van andere bomen die op, oftewel zijn het schimmeldraden die de signalen doorgeven aan andere wortels. De boodschappen die bomen elkaar sturen, gaan over allerlei dingen, bijvoorbeeld: "Hier heb je wat water, zodat je snel beter wordt." Of: "Oorlog! Er zijn schorskevers op komst! Maak je wapens klaar!"

Nu, die schimmels helpen de bomen natuurlijk niet zomaar. Ze willen daar iets voor terug: suikerwater. Dat krijgen ze dan ook van de bomen, want zonder het schimmeldraden-netwerk kunnen die communiceren, en zo zouden heel veel bomen sterven.

Zo gebeurt het wel vaker dat een stronk (als de rest van de boom is omgehakt of door bliksem is getroffen) nog jaren kan voortleven of zelfs een nieuwe boom kan laten groeien uit die stronk. Dat kan doordat zijn familieleden (enkel soortgenoten!) voedingsstoffen doorsturen die de stronk ondersteunen. Zoals veel mensen in het ziekenhuis ook een infuus met zout-suikerwater krijgen, zo sturen bomen dat naar elkaar om elkaar te helpen. Familie is dus heel belangrijk!

Nieuwe
bomen

Oude
boom

Gevaarlijke indringers!

Maar ... niet alle schimmels zijn bondgenoten! Er zijn ook schimmels met kwade bedoelingen. Zodra ze een wonde, een gat in de schors, bespeuren (dat kan bijvoorbeeld door schorskevers komen), kruipen ze erin en dringen zo van binnenuit door in de hele boom. Zo kan die schimmel alle voedingsstoffen uit de boom halen om zelf te blijven groeien. Daardoor wordt die boom ziek. Tegen kevers kan een boom zich verweren, door er bijvoorbeeld giftige stoffen of kleverige hars naar te sturen. Zodra de schimmels de schors van de zwakke boom voorbij zijn, is het te laat. Het hout wordt zachter en uiteindelijk sterft de boom langzaamaan af, beginnend bij de takken of naalden. Je ziet: niet alle schimmels zijn zo vriendelijk. Maar met een goed netwerk kan een boom gerust honderden tot duizenden jaren worden!

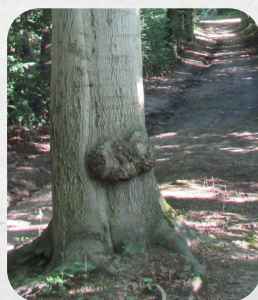
Heb je nu zelf zin om de handen uit de mouwen te steken en op ontdekkingstocht te gaan? Neem dan de determinatiekaart en het excursieblad dat je verderop in dit Kikkertje vindt zeker mee, en ga op zoek naar bomen! In het bos, in een park of gewoon in je straat! Als je naar een bos zou gaan, hoef je niet per se het aantal bomen per soort te noteren, want dan zul je waarschijnlijk láááng moeten tellen ... Veel ontdekplezier! (Enne, vergeet je niet een keer vriendelijk "hallo" te zeggen?)

Wil je meer weten over bomen en hun boeiende leven? In het boek "Het verborgen leven van bomen voor kinderen" van Peter Wohlleben vind je nog een heleboel toffe weetjes en keileuke boomproefjes die je ook kunt doen als je op excursie gaat!

Wist je dat ...

... een boomwrat eigenlijk helemaal geen wrat is? Een boom maakt zo'n 'pukkel' op plekken waar hij een tak is verloren, zodat de wonde niet openblijft. Net zoals er bij ons een korstje komt op een wonde. Er bestaan ook "warrelknoesten", die een gevolg zijn van stress. Dat zijn allemaal enorm gegroeide knoppen, die de boom niet storen.

... je aan een boomstronk kunt zien hoe oud de boom was? Elk jaar maakt een boom een extra laag hout aan, zodat er elk jaar een 'jaarring' bij komt. Door die ringen te tellen, kun je weten hoe oud een boom is. En dat kan oplopen tot 10.000!

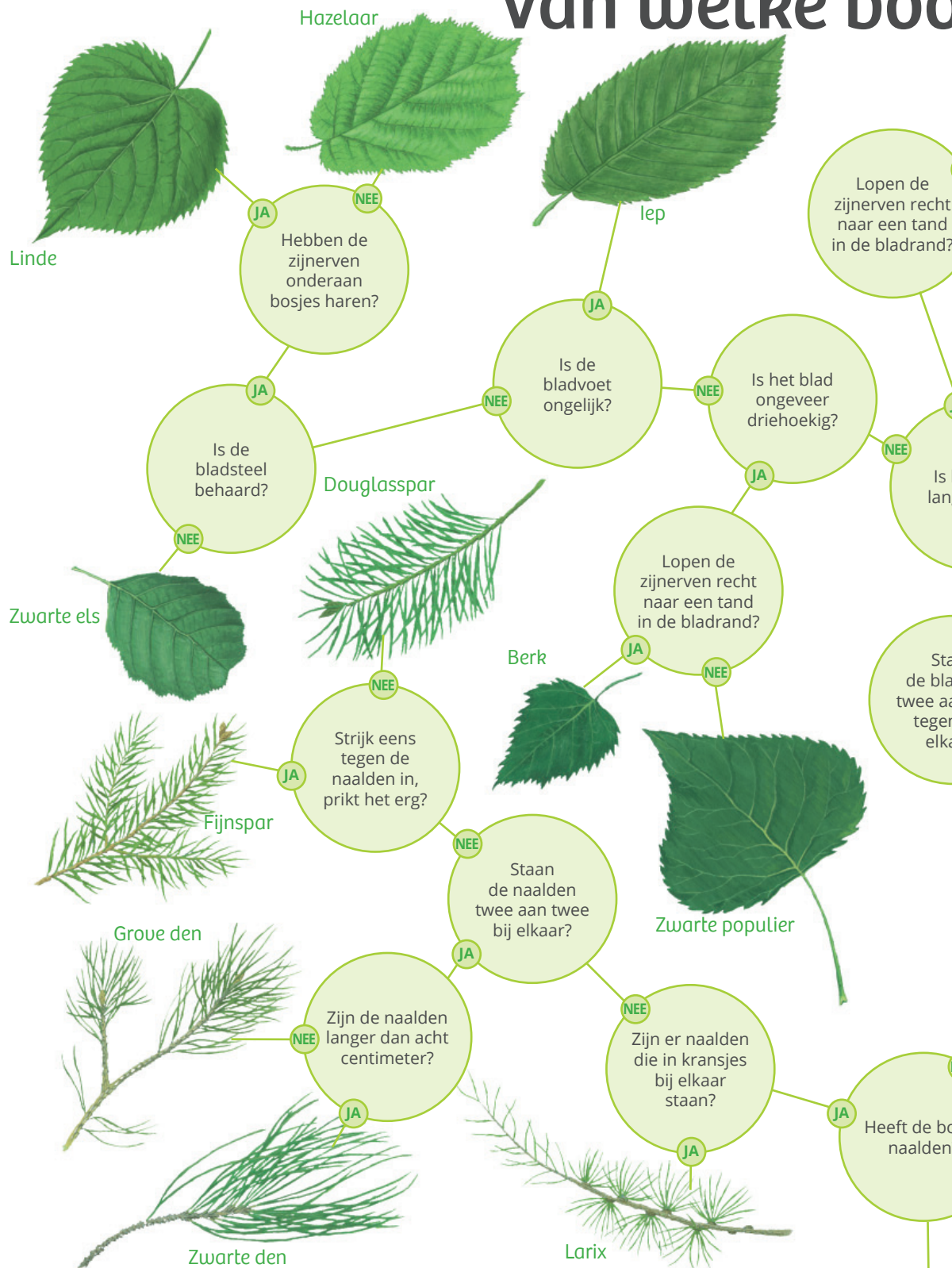
... de groeven in bomen eigenlijk ouderdomsrimpels zijn? Elk jaar wordt een boom een beetje dikker, maar het buitenste gedeelte groeit niet mee. Daardoor komen er scheuren in de bomenhuid, die eruitzien als groeven.

... naaldbomen gevaarlijker zijn dan loofbomen bij bliksem of bosbranden? In hun hele 'lichaam', ook in de naalden, zit hars. Misschien ken je dat wel? Hars vliegt héél gemakkelijk in brand, dus kan het vuur zich razendsnel verspreiden.

... er twee soorten honing bestaan? Bloemenhoning en boshoning. De eerste soort wordt gemaakt van nectar van bloemen, maar de tweede van iets totaal anders ... Luizenpis! Ja, bladluizen laten vaak een goedje van suiker en water achter op bladeren, ook wel 'honingdauw' genoemd. Dat nemen bijen mee en laten ze drogen zodat het verse boshoning wordt! En die belandt weleens op ons bord!

Van welke bood

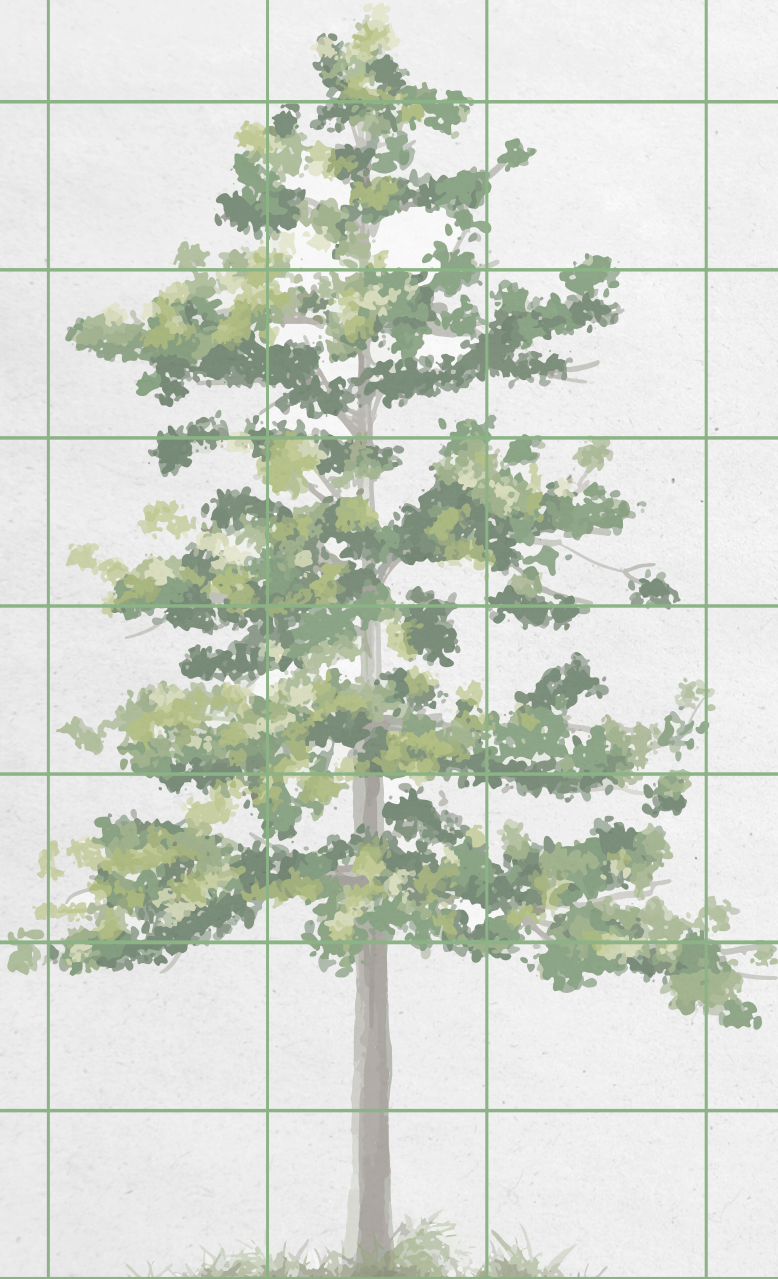
START HERE

© IVN Natuureducatie

BOMEN EXCURSIEBLAD

Soortnaam	Aantal bomen van deze soort	Omgeving (park, stad, tuin, ...)	Situatie (gezond, ziek, ...)	Tekening/Foto

NAAM:

DATUM:

PLAATS:

WEEROMSTANDIGHEDEN:

KRUISWOORDRAADSEL

Gemaakt door:
Felix Van den Broucke

A	B	C	B	B	D
---	---	---	---	---	---

1. Lekkere vrucht met dezelfde naam als een bedrijf
2. Werktuig om hooi te verplaatsen
3. Deze grote plant is leuk om in te klimmen
4. Dit doe je als het gras te hoog is
5. Apparaat om bomen om te zagen
6. Dit draag je als het buiten modderig is in plaats van schoenen

7. Grote vlakte met enkel gras en grasplanten
8. Dier dat graag gras eet en vaak geschoren moet worden
9. Deze wafel bevat geen deeg, maar wel een gewas
10. Deze plant zie je vaak in tuinen
11. Plant die hier groeit, maar uit een ander land komt

VLEERMUIZEN WIST JE DAT'JES

Geschreven door:
Marie Decreton

Het lichaam van een vleermuis bedekt is met een heel dichte beharing?

Sommige vleermuizen graag insecten eten, maar er ook veel soorten zijn die vruchten eten en dus veganist zijn?

Vleermuizen de behendigste vliegers zijn van het dierenrijk?

WIST JE

Vleermuizen in de winter een warm plekje zoeken om te overwinteren? Daarvoor gebruiken ze alleen bestaande openingen. Een opening van 2cm is al genoeg!

Vleermuizen de enige zoogdieren zijn die kunnen vliegen?

De wetenschappelijke naam voor vleermuizen 'Chiroptera' is? Dat woord komt van het Oud-Grieks en betekent 'geveleugelde handen'.

Vleermuizen van groot belang zijn voor vele planten? Ze bestuiven bloemen en verspreiden plantenzaden. Ook houden ze de hoeveelheid insecten onder controle.

Er in sprookjes soms verteld wordt dat vleermuizen graag mensenbloed drinken? Gelukkig is dat niet waar, alleen de vampiervleermuis uit Zuid-Amerika drinkt dierenbloed.

E DAT ...

Vleermuizen hun oren gebruiken om te weten waar ze zijn? Ze sturen een soort echo uit die weerkaatst tegen voorwerpen in hun omgeving, en zo horen ze waar ze zijn. De geluiden die ze uitsenden zijn niet hoorbaar voor mensen, tenzij je een 'bat detector' gebruikt.

Een vleermuis wel 1000 insecten per uur kan oppeuzelen?

De vleermuis in China en Japan symbool staat voor geluk?

PAS OP, EEN PAD OP DE WEG!

Geschreven door:

Ides Temmerman

Piepers, kijk goed uit als jullie vandaag naar buiten gaan. Want de padden en kikkers ontwaken uit hun winterslaap. We moeten ze een handje helpen zodat ze veilig de straat kunnen oversteken, helpen jullie mee?

Wat zijn amfibieën?

Niet alleen padden worden wakker uit hun winterslaap, maar ook andere amfibieën. Dat zijn dieren die zowel op het land als in het water kunnen leven. Dus ook de salamanders en kikkers zijn nu op weg.

Amfibieën zijn heel speciaal. Zo kunnen kikkers via hun huid ademen en hebben ze dus geen longen nodig. Daarnaast kunnen kikkers twintig keer zo ver springen als hun eigen lengte, iets wat wij mensen natuurlijk niet kunnen.

Waarom gaan ze in winterslaap?

Kikkers en padden hebben warmte nodig, ze hebben het niet graag koud. Omdat de winter nu eenmaal koud is in België, gaan amfibieën in winterslaap. Ze kruipen hiervoor op heel veel verschillende plaatsen. Zo verstoppen padden zichzelf onder de grond en kruipen kikkers onder de modder. Daardoor kunnen ze overleven in de winter.

Hulp gevraagd aan de paddenoverzet!

Het zonnetje begint wat harder te schijnen en het wordt een beetje warmer. Dat betekent dat de padden en kikkers terug wakker worden. Ze trekken dan naar de dichtstbijzijnde plas in de buurt om eitjes te leggen. Daar leggen ze er soms wel 10 000! Maar voor ze hun eitjes kunnen leggen, moeten ze nog de gevaarlijke straat oversteken. En daar kunnen jullie bij helpen. Ieder jaar worden over het hele land paddenoverzetten georganiseerd. Daarbij helpen mensen de amfibieën een handje om de straat over te steken. Als je meedoet, help je dus padden en kikkers, maar kun je ze ook van heel dichtbij bekijken. Help je ook mee? Zoek online naar een paddenoverzet in jouw buurt en vraag of je eens mee op pad mag.

FLORA? WIE IS DAT?

Geschreven door:
Elewout Acke

Misschien heb je ooit al eens gehoord van “flora en fauna”. Maar wie zijn Flora en Fauna eigenlijk?

Eigenlijk zijn dit synoniemen (dezelfde woorden) voor planten en dieren. Jaja, het komt van bij de Romeinen ... Flora was de godin van de bloemen en van de lente, Fauna was die van de vruchtbaarheid en de wilde dieren. Vandaar dus: ‘flora’ werd ‘planten’ en ‘fauna’ werd ‘dieren’. Nu, aangezien we zelf tot de fauna behoren (mensen zijn ook dieren, hé), kennen we het leven van een dier wel een beetje. Hoe planten leven, is een ander verhaal. Daarom leer je hier enkele belangrijke processen kennen in het leven van een plant.

Kindjes

Planten geven het leven op een andere manier door dan wij. Net zoals mensen, hebben planten ook een soort ‘eitje’ en ‘zaadje’ nodig om een kindje te vormen. Als het zaadje en het eitje samenkomen, spreken we van de bevruchting. Dan is het vruchtje gevormd. Planten maken stuifmeelkorrels aan; dat zijn de zaadjes. Als je in het bloeiseizoen onder een boom loopt, kun je soms zoveel stuifmeelkorrels zien vliegen dat het precies een rookwolk is! Die korrels hopen een bloesem of een soortgenoot van het vrouwelijke geslacht te vinden, zodat de bevruchting kan plaatsvinden. De stuifmeelkorrels verspreiden zich vaak met de wind of door bijen of andere dieren die ze (per ongeluk) meenemen aan hun huid. Dat is de

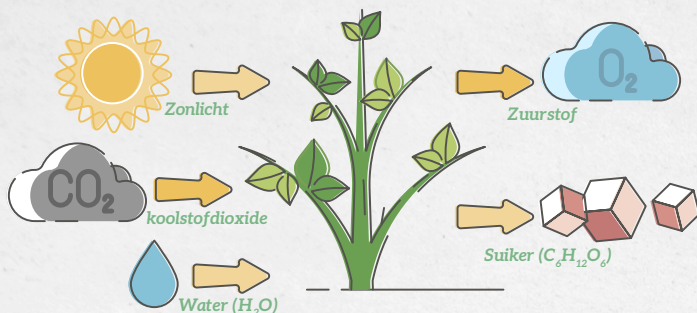
reden waarom bloemen vaak aantrekkelijke kleuren hebben: zo komen er veel dieren op af. Als het piepkleine zaadje en het eitje elkaar hebben gevonden, kan er een vrucht gevormd worden. Die vrucht bevat ook zaadjes, deze keer iets grotere, waaruit dan een nieuwe plant kan komen. Neem nu als voorbeeld een appelboom. Die hoopt dat zijn appels ergens op de grond belanden, waar ze kunnen uitgroeien tot een echte boom. De zaadjes in de appel gebruiken dan de rest van de appel (die vol suiker zit) als voedingsstoffen om te groeien.

Wist je dat er planten én dieren zijn die tweeslachtig zijn? Dat wil zeggen dat ze zowel mannelijk als vrouwelijk zijn! Slakken en tomaten zijn daar voorbeelden van. Zo kunnen ze zich voortplanten zonder dat ze soortgenoten nodig hebben. Gek, hé?!

Foto-watte?

Planten moeten natuurlijk ook kunnen groeien, en daarvoor hebben ze voedingsstoffen nodig. Om het maakproces te beschrijven, is er een héél moeilijk woord ... *Fotosynthese*. Wat wil dat nu weer zeggen? Dit woord komt dan weer van

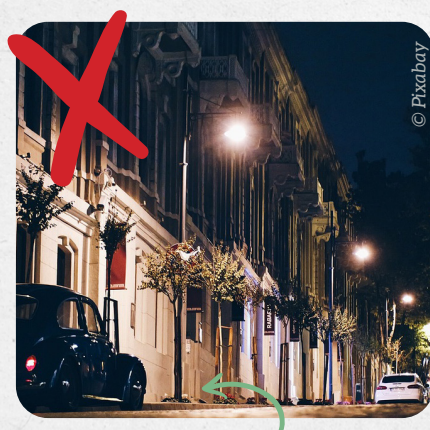
bij de Grieken: het woordje “foto” wil “licht” zeggen; “synthese” is “samenstelling”, ook wel “maken”. Het komt erop neer dat planten met behulp van licht (de zon) voedingsstoffen aanmaken. Bladeren (van bomen, bloemen, kruiden ...) nemen ook CO₂ uit de lucht en wortels halen water uit de grond. Dus: bomen nemen licht, CO₂ en water en maken daarvan suiker en zuurstof. Die zuurstof laten ze voor een deel vrij in de lucht (ze houden zelf ook wat) en de suiker houden ze zeker zelf, want die gebruiken ze om groot en sterk te worden, om vruchten te maken en om paddenstoelen te belonen. Ziezo, nu weet je wat “fotosynthese” is. (Je kunt het ook met een chemische formule uitleggen, maar dat is nóg ingewikkelder.)

Slaap kindje slaap ...

Niet alleen dieren gaan in winterslaap, ook planten doen dat! Niet allemaal, hoor, maar wel een heleboel: bomen, struiken en ook ‘vaste’ bloemen*, bijvoorbeeld. Ze leggen alle processen stil, laten onnodige last (zoals blaadjes) los, slaan zoveel mogelijk eten en drinken op in hun wortels en ... slapen. Tot de zon hen wekt. Maar bomen leggen niet álles stil. Ze blijven nog een héél klein beetje bezig met fotosynthese, hun ‘ademhaling’. Daarvoor hebben ze natuurlijk wel wat voedingsstoffen nodig. Dus moeten ze een grotere voorraad aanleggen in hun wortels. Ze moeten namelijk ook zodra de lentezon er is weer helemaal herleven en bladeren aanmaken.

**Er bestaan ook eenjarige en tweejarige bloemen. Die overleven de winter niet of leven het hele jaar door. Planten zijn heel verschillend met veel verschillende meningen, zeker wat slaap betreft!*

Kunstmatig licht (van lantaarnpalen bijvoorbeeld) is dus heel slecht voor planten, en zeker voor slapende bomen. Zodra ze veel licht opmerken, denken ze dat het lente is en worden ze weer wakker. Door kunstmatige lichten weten bomen niet goed wanneer het lente is en wanneer winter, of wanneer het dag is en wanneer nacht (een boom slaapt namelijk ook 's nachts). Een boom voelt wel dat het nog koud is, maar als de lantaarnpalen hele nachten en de hele winter blijven branden, zal de boom denken dat het licht van de lantaarnpalen de zon is. Ook voor vele andere dieren en planten is dat licht heel verwarrend en verstorend. Steeds meer mensen zien dit gelukkig in: er worden al vaker lantaarnpalen gedoofd. Maar er is nog veel werk aan de winkel.

Hier hebben de wortels van de bomen veel te weinig ruimte door de weg en worden ze verstoord door kunstmatig licht.

ZOEK DE 5 VERSCHILLEN!

Gemaakt door:
Wout Van Impe

De piepers van JNM Brussel zijn hier dikke berta aan het spelen, maar er liep iets mis met de 2de foto. Vind jij de 5 verschillen?

PIEPERPOST

Geschreven door:
Anna Cluckers

Hallo!

Ik ben Anna, de nieuwe redacteur van het Kikkertje. Dat is een moeilijk woord om te zeggen dat ik de teksten van dit tijdschrift verbeter. Ik ben dus een soort juf voor de schrijvers, maar een heel lieve hoor!

Mijn lievelingskleuren zijn rood en groen. Mijn lievelingsdier is een winterkoninkje, en mijn lievelingsseizoen is toch wel de zomer, omdat er dan een zalig lange vakantie is. Ik ben 19 jaar en zit nu 3 jaar in JNM bij afdeling Brussel. In de foto zie je mij lekker luieren in het gras, daar houuuu ik van!

Hebben jullie een vraag over JNM of over de natuur, of wil je een mopje delen? Stuur dat dan door naar kikkertje@jnm.be en misschien komt het wel in het volgende Kikkertje!

We ontvingen onze eerste Pieperpost van Zana Van Dijck van JNM Brussel!

Lekker plantaardig! Kies zelf de beste JNM-recepten.

Een JNM-kamp of weekend is fantastisch, maar soms hoor ik kinderen zeggen dat ze het vegetarisch eten niet lekker vinden. Dat vind ik wel jammer, want ik ben zelf een vegetariër en er zijn veel lekkere vegetarische gerechten. Daarbij is veggie eten ook goed voor mens, dier en de planeet.

Daarom maak ik een JNM-receptenboekje met enkel de lekkerste recepten gekozen door kinderen.

Hoe kan je stemmen op je recept?

1. Ga naar de Facebookpagina 'JNM Receptenboek'
2. Kies een recept
3. Maak het klaar (of vraag het aan je ouders)
4. Proef het zorgvuldig
5. Geef het een score van 1-10 via de opmerkingen (0 = Jakkie en 10 = Dit is hemels)

Smakelijk eten alvast!

De recepten met de beste scores zet ik in het JNM-receptenboek!

Ik kijk alvast uit naar het volgende kamp of weekend met de allercoolste activiteiten en mét jullie veggie lievelingsrecepten.

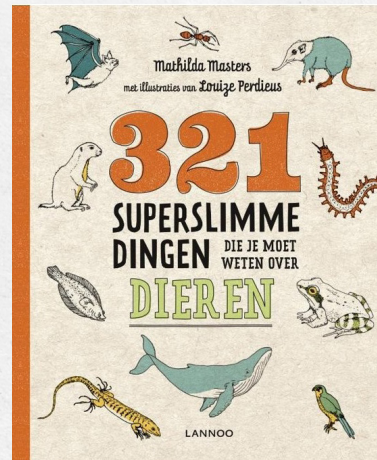
Dag!
Zana

JNM WINKEL

321 Superslimme dingen die je moet weten over dieren

Nu de lente er is, is het natuurlijk tijd om de natuur opnieuw in te trekken! Voordat je daaraan begint, kan je best nog wat bijleren. Niets beter hiervoor dan een boek vol weetjes over de natuur!

321 weetjes - € 22,99

Wist jij bijvoorbeeld dat ...

Ottermoeders de hand van hun kleintjes vasthouden wanneer ze slapen?

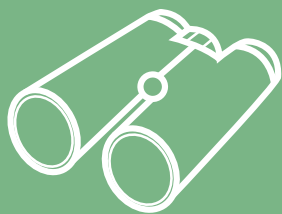
Polkadotboomkikkers lichtgeven in het donker?

Raven de kreet van een bevriende raaf herkennen?

Slangen kunnen ruiken met hun tong?

Witte haaien drieduizend tanden hebben?

EL

www.jnm.be

Vlindernet - zwart - 30 cm - opklapbare beugel

Nu je hebt bijgeleerd over de natuur, is het eindelijk tijd om op stap te gaan. Vang super-coole vliegbeestjes met dit netje!

Vlindernet - € 37,00

Loeppotje - €4,50

Loeppotje met 2 lensdeksels

Nu je coole beestjes hebt gevangen in je netje, moet je ze natuurlijk ook ergens kunnen insteken. Niets beter dan een loeppotje met een extra vergrootglas om al die beestjes van dichtbij te bekijken!

**JNM WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT**

**DINSDAG TOT DONDERDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U**

**EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND
OPEN VAN 10U TOT 18U**

**GESLOTEN OP MAANDAG, VRIJDAG,
ZATERDAG, ZON- & FEESTDAGEN**

WWW.JNM.BE/WINKEL